

LITEVSKÉ PÍSEMNICTVÍ V MALÉ LITVĚ V XVIII. ST.

První mluvnice litevštiny:

Christoph Sappun (litevsky Kristupas Sapūnas), *Compendium Grammaticae Lithvanicae* 1643, vydána až roku 1673

Daniel Klein, *Grammatica Litvanica*, 1653 Královec

První známa litevská gramatika na území Litvy:

anonymní *Universitas lingvarum Litvaniae*, Vilnius 1737

Důležitější studia o litevštině (18.-19. st.):

Michael Mörlin, polemický traktát *Principium primarium in lingua Lithvanica*, 1706 Královec

Philipp Ruhig (litevsky Pilypas Ruigys), *Betrachtung der littauischen Sprache in ihrem Ursprunge, Wesen und Eigenschaften*, 1747 Královec

Xawery Bohusz, *O początkach języka i narodu litewskiego*, 1806 (referát pro *Towarzystwo przyjaciół nauk*, Varšava). Knižní vydání Varšava 1808

August Schleicher, *Litauische Grammatik*, Praha 1856

Friedrich Kurschat *Grammatik der littauischen Sprache*, Halle 1876

Liudwig Rhesa /Liudvikas Rėza (1776 – 1840)

Jeden z nevýznamnějších litevských filologů své doby. Vydal poemu *Donelaitise Metai* a první sbírku litevských lidových písní: *Dainos oder littauische Volkslieder*, 1825 Královec. Další významné publikace:

Geschichte der lithauischen Bibel, Královec 1816;

Philologisch-kritische Anmerkungen zur lithauischen Bibel, 1-2, Královec 1816, 1824

Významnější lingvisté-badatele litevštiny v 19. st.:

August Schleicher, August Leskien, Karl Brugmann, Adalbert Bezzenberger, Ferdinand de Saussure, Antoine Meillet a jiní. Mezi největší autority patří také Josef Zubatý, etymolog, autor řady článků o historické gramatice litevštiny.

Počátek litevské krásné literatury

Johannes Schultz (litevsky Jonas Šulcas), *Die Fabuln Aesopi*, 1706 Královec (první litevská kniha s nenáboženským obsahem)

Christian Gottlieb Mielcke (lit. Kristijonas Gotlybas Milkus) historizující poema *Pilkainis* (v rukopisu, vydáno až 1931)

KRISTIJonAS DONELAITIS (Christijan Donalitus) 1714 -1780

1732 – 1736: střední katedrální škola u Kneipphofu (Královec).

1736-1740 – studium teologie na univerzitě v Královci.

1743 – 1780 – kněz v Tolminkiemis.

literární dílo: šest bajek a poema *Metai* (*Pavasario balsai*-Jarní hlasy; *Vasaros darbai*-Letní práce; *Rudenio gėrybės*-Podzimní dary; *Žiemos rūpesčiai*-Zimní starosti).

První vydání poemu – 1818, Královec